

Piroplasmose:

Equine piroplasmose is wereldwijd endemisch in verschillende streken. Haar belang is dubbel. Enerzijds is ze levensbedreigend voor de paarden, anderzijds worden hierdoor de internationale paardentransporten aan regels onderworpen.

Deze ziekte wordt beschouwd als een aandoening die voornamelijk in gebieden met een tropisch of subtropisch klimaat voorkomt, maar over de verspreiding over de ganse wereld is weinig bekend.

Babesiose is een ziekte die wordt veroorzaakt door een parasiet behorend tot de familie van de Protozoa (ééncellige organismen), babesia of piroplasma genoemd en meer in het bijzonder *Babesia canis*. De levenscyclus van deze parasiet moet via een tussengastheer verlopen voordat de ziekte van het ene paard op het andere paard kan worden overgedragen. Deze vector (tussengastheer) is de teek.

De incubatietijd varieert van 10 - 19 dagen voor *Babesia equi* en van 7 - 30 dagen voor *Babesia caballi*. De teek zal zich dus over het algemeen niet meer op het paard bevinden op het ogenblik van het optreden van de klinische symptomen.

De literatuur leert ons dat de klinische symptomen van piroplasmose meestal niet specifiek zijn en bovendien zeer verschillend van geval tot geval: men kan anorexie, lusteloosheid, gewichtsverlies, verhoogde of normale lichaamstemperatuur of een verhoogde ademhalings- en polsfrequentie zien. De kleur van de mucosae varieert van licht roze tot licht geel, fel geel of gestuwd en bij de laatste gevallen kunnen ook puntbloedingen voorkomen. Soms zijn er symptomen van koliek die kunnen gepaard gaan met obstipatie, soms afwisselend met diarree. De urine kan donker zijn of geeloranje tot roodbruin (galpigmenten en hemoglobine). Als het paard niet behandeld wordt, is er meestal een slechte evolutie, die leidt tot ernstige anemie en algemene zwakte.

Paarden met chronische piroplasmose hebben weinig eetlust, zijn vermoeid, presteren ondermaats, vermageren, hebben bleke mucosae, vertonen soms een matige tachycardie en oedeem van de extremiteiten.

Een sterke hyperthermie, eventueel gepaard gaande met rusteloosheid en anorexie zijn dikwijls de enige klinische symptomen die op equine piroplasmose wijzen.

Over het belang van de kolieksymptomen bij paarden met piroplasmose wordt in de literatuur weinig gezegd. Vijf van de door ons onderzochte gevallen vertoonden recidiverende kolieken en in het totaal hadden 11 paarden ooit koliek gedurende de hospitalisatieperiode of werden omwille van kolieksymptomen naar de kliniek verwezen. De kolieksymptomen gedurende de hospitalisatie zouden natuurlijk bij bepaalde paarden kunnen te wijten zijn aan verandering van logement en dieet. De gevallen echter van recidiverende koliek moeten eerder beoordeeld worden in het licht van de besmetting met piroplasmose

Dourine

Chronische infectieziekte / geslachtsziekte bij paarden en ezels, veroorzaakt door *trypanosoma equiperdum*, gekenmerkt door genitaalontsteking, lymphklierzwellings en paralyse der achterpoten, overgebracht door coitus.

Glanders (Droes)

Droes is een besmettelijke ziekte die alleen voorkomt bij paarden, ezels en muil dieren en wordt veroorzaakt door de [bacterie](#) *Streptococcus equi*. Droes kan voorkomen op elke

leeftijd en bij elk ras. Oudere dieren hebben doorgaans een zeer goede weerstand na infecties.

Het meeste risico lopen jonge paarden, paarden die worden gehouden in grote aantallen en in aanraking komen met andere paarden en paarden die veel op concoursen en shows komen.

Droes is pijnlijk, moeilijk te behandelen en kan voorkomen bij paarden die er, op het eerste gezicht, volkomen gezond uitzien (circa 10% van de paarden die herstellen, blijft drager). Daarom is het noodzakelijk contact met andere paarden zoveel mogelijk te vermijden.

Binnen een stal of erf kan droes zich snel verspreiden door direct contact tussen paarden of door indirect contact, bijvoorbeeld door gezamenlijke drink- en voederbakken of via zadels en tuig, kleding en schoeisel.

Symptomen

3-14 dagen nadat het paard besmet is geraakt, kunnen de eerste verschijnselen optreden. Het dier heeft koorts (een normale temperatuur van het paard is niet hoger dan 38 C!) wat wel kan oplopen tot 41 C, is sloom, eet niet.

Andere verschijnselen zijn: neusuitvloeiing (eerst slijmerig, later etterig), speekselen, moeilijk slikken waardoor er voedsel via de neus terugkomt, pijnlijk hoesten. Soms staan de paarden met een gestrekte hals en hebben ze een te volle keelstreek.

De [lymfeklieren](#) aan het hoofd zijn verdikt en pijnlijk en soms hoor je de paarden snurken doordat de gezwollen lymfeklieren de keel dicht drukken. Soms dreigen ze zelfs te stikken.

Na 7-14 dagen breken de ontstoken lymfeklieren meestal door naar de keelholte, waarbij een etterige neusuitvloeiing kan worden gezien. In de voerbak ligt dan pus. De doorbraak kan ook naar buiten plaatsvinden of naar de luchtzakken. In het laatste geval kan er een luchtzakontsteking ontstaan.

Na het doorbreken is de zwelling in de keelstreek minder en de lichaamstemperatuur daalt weer.

Soms zijn de klinische verschijnselen zo duidelijk dat de dierenarts gemakkelijk de diagnose kan stellen. Dit is echter niet altijd het geval en soms moeten er neusswabs genomen worden voor verder onderzoek. Hierbij dient te worden opgemerkt dat de diagnose van een dierenarts altijd noodzakelijk is, aangezien een paard dat een aantal van de bovengenoemde symptomen vertoont ook een andere aandoening kan hebben.

Vormen van droes

Keeldroes.

Dit is de meest voorkomende vorm en is een etterige ontsteking van de keel en de keellymfeklieren aan het hoofd.

Kooierdroes

Als alleen de lymfeklieren tussen de kaaktakken ontstoken raken.

Verslagen droes

Dit is de meest ernstige vorm: hierbij ontstaan abcessen in organen of in de lymfeklieren van de borst- of buikholte van het paard. Wanneer een dier niet herstelt na het doorbreken van de lymfeklieren bij keeldroes, de koorts aanhoudt en de conditie achteruit gaat, kan de dierenarts vaststellen of er sprake is van verslagen droes.

Wanneer een veulen droes heeft, kan bij de merrie een melkklier-ontsteking (mastitis) veroorzaken, waarbij abcessen in het uier kunnen ontstaan.

Het verloop van keel- en kooierdroes is meestal goedaardig.

Coggins

De "Coggins Test" schermen het bloedmonster voor blootstelling aan het virus veroorzaakt Equine Infecties Anemia. Dit is een ernstige en vaak dodelijke ziekte die wordt verspreid door een bloed zuigende vlieg. Als een paard is gebeten door een dergelijke vlieg kan hij het virus vervolgens overbrengen van het ene naar een andere paard. Paarden die "Coggins positief" zijn, hebben geen klinische verschijnselen van de ziekte, maar fungeren als een reservoir voor andere vliegen die steken en dus meehelpen aan verspreiding van het virus naar vele andere paarden . Als het paard begint te ziek te worden, zijn de symptomen van de ziekte: koorts, depressie, gewichtsverlies en bloedarmoede.

CEM

Besmettelijke equine metritis (CEM) is een zeer besmettelijke geslachtsziekte van paarden. Besmette hengsten behoeven niet per saldo de klinische symptomen vertonen, maar kunnen de merries wel infecteren. Besmette merries laten variabele klinische symptomen, variërend van geen tot een ernstige ontsteking van de baarmoeder voering zien.

CEM wordt veroorzaakt door een bacterie genaamd *Taylorella equigenitalis*, vaak aangeduid als CEMO (besmettelijke equine metritis organisme). Er zijn twee stammen van *T. Equigenitalis*. Een gevoelig is voor streptomycine, terwijl de andere niet. Beide stammen kunnen produceren epidemie geslachts ziekte in gevoelige merries. De tweede taylorella, *T. Asinigenitalis*, was geïsoleerd van ezels in de Verenigde Staten in de late jaren 1990.

EVA (Equine Viral Arteritus)

Seksueel overdraagbare ziekte die tot ontsteking van de luchtwegen en tot abortus kan leiden. Dit virus veroorzaakt bij niet-drachtige dieren een voorbijgaande verkoudheid op, soms gecombineerd met dikke benen (oedeem) en koorts. Sommige dieren worden nauwelijks ziek.. Een drachtige merrie kan de infectie oplopen , wanneer ze in contact komt met een dier die recent de infectie heeft doorgemaakt (of nog steeds doormaakt). De kansen dat een drachtige merrie aborteert, wanneer ze geïnfecteerd wordt, is redelijk groot.